

## V-S Sotilaspojat Pietarissa ja Kannaksella

Varsinais-Suomen Sotilaspoikien Perinnekillan vuotuinen ulkomaanmatka tehtiin 20.-23.5.2016 Karjalan Kannakselle ja Pietariin Matkatoimisto Neva Toursin uudella Mercedes Benz -bussilla. Toimitusjohtaja Raimo Kaisanlahti toimi itse kuljettajana ja oppaana pitkällä kokemuksella. Matkanjohtajana oli Sakari Kinnarinen apunaan Taisto Valkonen. Matkalaisia oli 45.

Menomatalla pakolliset pysähtymiset tehtiin Lohjanharjulla ja Rajahovissa. Matkalla rajalle meillä oli "karttahaarjitus" meno- ja paluureiteistä. Professori emeritus Jaakko Saviranta esitelmöi Kaakkoissuomen rapakivialueista ja Virolahden punaisesta graniitista, jota on viety suuria määriä Pietarin kaupungin rakennusaineeksi mm. Aleksanteri I:n mahtavaan muistomonoliittiin, kirkkojen kivipilareiksi ja Nevan ja kanavien reunakiviksi. Vaalimaan tullimuodollisuuksista selvittiin runsaassa tunnissa ja rajanylityksen jälkeen pysähdyimme eväsostoksille "Wiipurin Weikkojen" myymälässä. Viipuri ohitettiin ohikulkutietä pitkin ja entisen Johanneksen pitäjän poika Tuomo Heinemaa muisteli kotipitäjäänsä ja -taloaan.



*Jouko Fossi kertoo Summan taistelusta joulukuussa 1939.*

Seuraavaksi pysähdyimme Summan taistelupaikan bunkkerin luona. Paikalla varsinaissuomalaisten 3.D jääkärieversti Paavo Paalun johdolla sekä 5.D jääkärieversti Selim Isakssonin johdolla kävivät kovat torjuntataistelut talvisodassa, mutta ylivoimalle ei mahdettu loputtomiin. Nautimme tällä paikalla ensimmäiset kuohuviinit. Pidin esitelmän taisteluista joulukuussa 1939 sekä valtavan hyttysparven kidutettua tarpeeksi jatkoin helmikuun 1940 taistelujen kuvausta bussissa. Uudenkirjon harjulla oppaamme kertoi

harjulla poltetun kaikki talot talvisodan aikana. Siellä toimii nykyään iso varuskunta. Pidän myös muutaman sanan ja lauseen käsittäneen venäjän kielen pikakurssin.

Euroopan neljänneksi suurimpaan, jatkuvasti laajenevaan Pietarin kaupunkiin, jossa jääkiekon MM-pelit olivat juuri päättyneet, saavuimme noin klo 19 majoittuen hotelli Moskovaan. Sen jälkeen kokoonnuimme yhteiselle illalliselle.



*Uutta Pietaria moottoritieltä nähtynä.*

### **Kulttuurikierros kaupungilla**

Toisena päivänä teimme kiertoajelun Nevski prospektia ja sen munkkimutkaa myötäillen. Kuljettajamme kertoi vanhojen palatsien nimiä kuten Jusupov, Sosunov, Stroganoff, Baganov, Suvalov, jonka omistajan rouvaa kenraali Mannerheim opetti ratsastamaan 20 vuotta. Suvalovin palatsissa toimii Fabergén museo. Ceremetevin palatsi on nykyään Anna Ahmatovan kotimuseona. Ajelimme myös arkkitehti Carlo Rossin katua, joka on 220 metriä pitkä, 22 metriä leveä ja rakennusten korkeus 22 metriä. Puistokadulla myivät ennen tavaroitaan Terijoen kauppiaat. Ohitimme Venäjän taiteen museon sekä Barclay de Tollyn ratsastajapatsaan. Hänet tunnetaan mm. venäläisten joukkojen komentajana Suomen sodassa 1808-09 sekä ensimmäisenä Suomen kenraalikuvernöörinä 1809-1812. Aleksanteri II:n murhapaikalla on ns. verikirkko veden päällä. A II:lle on pystytetty Virolahden graniitista pylväspatsas, joka painaa 600 tonnia.

Ranskan valtion lahjoittama ja Eiffelin suunnittelema silta, Suomi-talo, Pyhän Marian kirkko, A III:n patsas, Pietari-Paavalin linnoitus, joka on Pietarin ensimmäinen rakennus, tulivat myös nähdyiksi bussin ikkunasta. Pietarin perustaja Pietari Suuri oli 204 cm pitkä, mutta kengän numero vain 38. Mahtava lisäkirkko katsottiin sisäpuoleltakin.





*Isakinkirkon komeutta.*

### **Pietarhovin retki**

Iltapäivällä matkasimme noin 1,5 tuntia Pietarhoviin. Matkalla kuljettaja kertoi Megatavaratalosta, jonka pinta-ala on 18 ha, sekä kellotehtaasta, jonka työläisten keski-ikä on 72 vuotta! Rankkasateesta huolimatta Pietarhovissa pyöri valtava turistimäärä. Sateen johdosta puolet porukasta jäi bussiin. Palatsin suihkulähteiden vesi tulee omalla paineellaan Roxan ylängöltä. Lounaan nautimme lähistöllä ravintola Aviatorissa.

Illalla oli ohjelmassa jokiristeily Nevalla perinteisten venäläisten laulujen ja juomien, kaviaarivoileivän ja interaktiivisen ohjelman kera. Loppuilta kului sitten Suomi-Venäjä jääkiekkoa katsellessa.



*Nevan risteilyllä.*

## Kannaksen taistelupaikoille

Sunnuntaina matkamme suuntautui jo kotiinpäin. Kuljettajamme kertoi paikkojen historiasta ja nykypäivän elämästä. Valkeasaassa kerroin kesäkuun 9.-10. päivän 1944 läpimurtotaisteluista. Poikkesimme Terijoen hiekkarannalla, Kuuterselän taistelun muistomerkillä ja Äyräpään harjulla.



Kuuterselän taistelun muistomerkki.



Äyräpään sankarihaudan muistokivi.



Vuoksen rannalla Äyräpäässä venäläiset telttailivat ja viettivät aurinkoista viikonloppua. Tarjosivat oluenkin, kun osasin vähän venäjää.



*Vuoksi ja venäläiset telttailijat Äyräpäässä.*

Keittolounaan nautimme Alakuusan motellilla, joka oli ollut entinen Torkkelin talo 1400-luvulta (vaimoni sukua). "Myymläauto" seurasi koko ajan perässämme. Matkalla Ihantalaan Jaakko Saviranta kertoi Vuoksen ja Nevan synnystä sekä Vuoksen ja Laatokan laskusuuntien muutoksista. Ohitimme Portinhoikan valtavan venäläisten sotilaiden muistomerkin ja myöhemmin kokoontuimme Ihantalan taistelun muistomerkin eteen, jonne laskimme kukkalaitteen. Sen jälkeen nautimme kuohuviinit.



*Kunnianosoitus Ihantalan muistomerkillä.*

## **Viipuriin ja kotiin**

Saavuttuamme hotelli Viipuriin kokoontuimme yökerhoon, jossa Kullervo Hantula kertoi Viipurin pamauksesta ja Pekka Koivistolle ojennettiin 70-vuotispäivän johdosta killan plaketti. Illallisen jälkeen jännitimme Suomi-Kanada-ottelua.





*Alvar Aallon suunnitteleman Viipurin kirjaston auditorio.*



*Lounaalla Pyöreässä tornissa*



*Tienhaaran taistelun muistolaatta Kasakkakiven kyljessä.*

Viimeisen päivän aamun aloitimme kaupunki- ja kauppahallikierroksella, joita joidenkin osalle tuli ainakin kolme. Ohjelmassa oli Aalto-kirjasto, joka oli hyvin peruskorjattu suomalaisen valvojan silmien alla. Siihen oli Putin ohjannut 250 miljoonaa ruplaa ja työntekijät olivat Pietarista. Kävimme myös Tienhaaran Kasakkakivellä. Lounaan nautimme Pyöreässä tornissa ja sen jälkeen suuntasimme kohti rajaa. Matkalla Matti Komi kertoi suomensukuisista kansoista ja kielistä.

Tullimuodollisuudet ohitettiin 2,5 tunnissa, jonka jälkeen Sakke ja Taisto järjestivät arpajaiset. Esitelmien pitäjät palkittiin erilaisilla esineillä. Kahvit ja sämpylä Porvoon ABC:llä ja kohti Turkuu, jossa olimme aikataulun mukaisesti klo 21.00.

**Jouko Fossi**